

TOLNA MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
HIVATALA

SZEKSZÁRDI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG	
Ügyirat száma:	3.M.117/2015
Érk.:	2018 JAN 22. 24
Példány:	Meil.:
Érk. módja: postán, személyesen, faxon, e-mail-en	

Szám: 17000-123/10-19/2015.Pp.

Alkotmánybíróság
1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/481-0/2018
Érkezett:	2018 MARE 19.
Példány:	3
Melléklet:	16
Kezelőiroda:	Im

3.M.117/2015.

a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság (7100 Szekszárd, Mészáros Lázár u.19-21.) – indítványozó – mint a panasz alapját képező peres eljárás alperese – csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselő, Dozmatiné Dr. Tóth Tímea kamarai jogtanácsos (7100 Szekszárd, Mészáros Lázár u. 19-21., KASZ: 36075061) útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjeszti elő:

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 29. §-ára tekintettel fogadja be az alkotmányjogi panaszt, mivel az alkotmányjogi panasszal érintett bírói döntések az ügy érdemét befolyásolóan alaptörvény-ellenesek, továbbá kérjük, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján vizsgálja felül a Kúria Mfv.II.10.221/2017/4. számú ítélete és a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.038/2016/5. számú ítélete Alaptörvénnyel való összhangját, állapítsa meg a hivatkozott bírói döntések alaptörvény-ellenességét, és az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján semmisítse meg azokat, mivel sértik az Alaptörvényt

- B) cikk (1) bekezdését;
- XV. cikk (2) bekezdését;
- XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését;
- 28. cikkét.

Kérelmünk indokolásaként az alábbiakat adjuk elő:

1. A megsemmisíteni kért bírói döntések megnevezése, a határidő-számításhoz szükséges adatok közlése (a jogerős ítélet kézhezvételének időpontja stb.):

Kérjük, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság semmisítse meg

- a Kúria Mfv.II.10.221/2017/4. számú ítéletét és
- a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.038/2016/5.számú ítéletét.

A Kúria peres eljárást véglegesen lezáró ítéletét 2017. november 24. napján vettük kézhez.

2. Az Alaptörvényben biztosított jog megnevezése (a panaszban tárgyalt sorrendben):

- XXVIII. cikk (1) bekezdése – a tisztességes eljáráshoz való jog, és az ebből fakadó indokolt bírói döntéshez való jog
- XXVIII. cikk (7) bekezdése – a jogorvoslathoz való jog
- XXVIII. cikk (1) bekezdése – az indokolt bírói döntéshez való jog
- 28. cikk – a jogszabályok ésszerű értelmezésének és alkalmazásának alapelve
- B) cikk (1) bekezdése – a jogállamiságból eredő jogbiztonság alapelve
- XV. cikk (2) bekezdése – a megkülönböztetés tilalma

3. A közvetlen érintettség kifejtése (az eljárás megindításának indokai, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege, bírói döntés esetén a pertörténet röviden, az ügyben hozott bírói döntések stb.):

A Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.038/2016/5. számú eljárása és a Kúria Mfv.II.10.221/2017. számú eljárása, valamint az eljárásban meghozott ítéletek folytán sérültek a peres eljárás során alperesi pozícióban lévő indítványozó panaszbeadvány 2. pontjában felsorolt jogai.

3.1. A hivatkozott jogszabályok és szabályozók felsorolása

- Magyarország Alaptörvény (a továbbiakban: Alaptörvény)
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.);
- a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.);
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.);
- a 2013. évre a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 390/2012. (XII. 20.) Korm. rendelet;
- a 2014. évre a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 483/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet;
- a 2015. évre a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 347/2014. (XII. 29.) Korm. rendelet;
- a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi szerveknél foglalkoztatott közalkalmazottak részére rendvédelmi ágazati pótlék megállapításáról szóló 29/2015. (VI. 15.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet);
- a indítványozónál hatályban lévő 17000/1508-15/2011.ált. számú Kollektív Szerződés (a továbbiakban: KSZ.)

3.2. A peres eljárás általános háttere

A Kjt. 66. §-a 2013. augusztus 1-jével kiegészült egy (9) bekezdéssel, mely szerint a közalkalmazottat garantált illetményként legalább a kötelező legkisebb munkabérnek, középfokú vagy magasabb iskolai végzettséget, illetve középfokú vagy magasabb szakképzettséget igénylő munkakör betöltése esetén a garantált bérminimumnak megfelelő összeg illeti meg.

Az indítványozónál hatályban lévő KSZ 153. pontja értelmében, ha a közalkalmazott magasabb fizetési fokozatba lép, illetményét a Kjt. szerinti garantált illetményemelésen túl ki kell egészíteni a mindenkor közalkalmazotti pótlékalap 30 %-ával.

Az indítványozó a 2013-2014. években a közalkalmazottak előre sorolási határozatát úgy készítette el, hogy azon feltüntette a bértábla szerinti illetményt, valamint a munkáltatói döntésen alapuló illetményt. Ez utóbbi tartalmazta a KSZ alapján járó, 6.000,- (azaz hatezer) forint összegű illetményt is, valamint azt a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészt, amelyet a közalkalmazottnak azért juttatott, hogy az illetménye versenyképesebb és magasabb legyen, mint amennyi a bértábla szerint járna, de ennek a többletjuttatásnak nem volt semmilyen jogszabályi alapja.

A Kjt. 66. § (9) bekezdésében foglaltak végrehajtásáról a jogalkotó nem rendelkezett. Erre figyelemmel az indítványozó úgy járt el, hogy felülvizsgálta a béreket és azokban az esetekben, ahol a bértábla szerinti illetmény és a munkáltatói döntésen alapuló illetmény együttes összege elérte/meghaladta a bérminimumot, nem hozott határozatot, hanem a munkáltatói részt hallgatólagosan átcsoportosította a bérminimumra kiegészítéshez.

2015. január 1-jétől a határozatok már úgy készültek, hogy a bértábla szerinti bér mellett feltüntetésre került a garantált bérminimumra történő kiegészítés, valamint a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész. Az indítványozó megfelelő többlet megléte esetén továbbra is a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészből csoportosította át a bérminimum eléréséhez szükséges pénzt. Ha a munkáltatói rész a bérminimum eléréséhez nem volt elegendő, természetesen a szükséges összeggel kiegészítette a bértábla szerinti bért.

Az indítványozó 2015. január 1-je előtti és utáni időszakban folytatott gyakorlata között érdemi különbség nem volt, minden esetben elsődlegesen a munkáltatói döntésen alapuló illetményből lett átcsoportosítva a bérminimumhoz hiányzó pénzösszeg annak az elvnek a figyelembe vételével, hogy a már elért összilletmény egyetlen alkalommal se csökkenjen. A dolgozó illetményét tehát az indítványozó értesítéstől függetlenül ugyanúgy számolta, a dolgozót semmilyen anyagi kár, illetményelmaradás nem érte, hiszen akkor sem kapott volna magasabb illetményt, ha kap értesítést az átcsoportosításról.

3.3. A peres eljárás előzménye

Az indítványozó alperes munkáltató 2012. január 1-jével átsorolta [REDACTED] felperes közalkalmazottat a D/8 fizetési fokozatból a D/9 fizetési fokozatba, illetményét a közalkalmazotti bértáblának megfelelően módosította, továbbá őt a KSZ 153. pontja alapján 6.000,- Ft többletilletményben részesítette. A felperes illetménye ezzel 128.500,- (azaz százhuszonnyolcezer-ötszáz) forintra emelkedett. Ez az összeg a 2013. évben változatlanul maradt. A 2013. évi garantált bérminimum 114.000,- (azaz száztizennégyezer) forint volt.

A 2014. évben a felperes összilletményét érintően változás nem történt. A bérminimum ugyan 118.000,- (azaz száztizennyolcezer) forintra emelkedett, de a felperes illetménye már 2013-ban is meghaladta ezt az összeget, ezért az indítványozó nem készített értesítést arról, hogy a garantált bérminimumhoz szükséges összeget a munkáltatói döntésen alapuló részből átcsoportosította.

A felperes 2015. június 15. napján nyújtotta be keresetét az indítványozóval, mint alperesi munkáltatóval szemben. Keresetében 431.900,- (azaz négyszázharmincegyezer-kilencszáz) forint, valamint az ítélethozatalig további havi 18.300,- (azaz tizennyolcezer-háromszáz) forint elmaradt illetmény megfizetését kérte arra hivatkozással, hogy a munkáltató jogszerűtlenül állapította meg az illetményét, mert a garantált illetménye nem érte el a garantált bérminimumot, és a munkáltató őt nem tájékoztatta határozattal a munkáltatói döntésen alapuló illetmény változásáról.

A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 3.M.117/2015/18. számú ítéletével a keresetet elutasította.

Az ítélet részletes jogi indokolása során a bíróság a Kúria 8/2016.számú munkaügyi elvi határozatában [Mfv.II.10.460/2015/10. számú ítélet] kifejtett – alperes által is felhívott – jogértelmezésre hivatkozott, mely szerint a garantált illetmény a Kjt. 66. § (1)-(5) bekezdésében foglaltak alkalmazásával meghatározott besorolási illetmény. A garantált bérminimum pedig az a minimálisan kötelezően kifizetendő bér, amit évente kormányrendelet állapít meg. A munkáltatói döntésen alapuló többlet az illetmény része, és a garantált illetménnyel összeszámít. Ez az értelmezés következik az illetményelemeket felsoroló Kjt. 85/A. § 1) pontjából is, ez ugyanis nem nevesíti önálló illetményelemként a munkáltatói döntésen alapuló illetményt. Az illetmény fogalma tehát együttesen tartalmazza a besorolási illetményt és a munkáltatói többletet. De ugyanez vezethető le a bérminimumot meghatározó kormányrendeletek 3. §-ának rendelkezéséből is.

Mindezekből pedig az következik, hogy a közalkalmazott illetménye, alapbéré a garantált illetmény és a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész együttes összege, és ez az együttes összeg nem csökkenthető egyoldalúan.

Az elsőfokú bíróság rögzítette az alábbiakat is:

- a vonatkozó jogszabályok összevetéséből megállapítható, hogy nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely előírná, hogy az illetményt illetményrészekre lebontva kellene megállapítani, továbbá hogy a garantált bérminimumra kiegészítést szükséges lenne bármilyen illetmény-megállapításról szóló okiratban elkülöníteni;
- a garantált bérminimum mértéke a hatályos jogszabályokból mindig megállapítható külön tájékoztatás nélkül is;
- a garantált illetményt meghaladó, korábban már elért összilletmény csökkentése nem lehetséges.

Mindezekből a bíróság megállapította, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész csökkentése, megvonása nem jogellenes, ha a közalkalmazott összilletménye változatlan marad. A perbeli esetben tény, hogy a felperes összilletménye a munkáltatói döntésen alapuló illetmény átcsoportosításával nem csökkent.

A Kjt. 21. § alapján a kinevezésnek az illetmény (alapbér) összegét kell tartalmazni, ami pedig bértábla szerinti bér és a munkáltatói többlet együttes összege. A munkáltatónak tehát

nincs olyan jogszabályi kötelezettsége, hogy az egyes illetményelemek változásáról tájékoztassa a munkavállalót.

A KSZ-en alapuló illetményrésszel kapcsolatban a bíróság utalt arra a Kúriai érvelésre, miszerint a Kjt. 2. § (2) bekezdése, valamint 13. §-a értelmében semmis az olyan kollektív szerződéses rendelkezés, amely ellentétes a jogszabályokkal. Mivel pedig a Kjt. 66. § (7)-(8) bekezdésében foglaltaktól (minősítésre tekintettel adható magasabb illetmény) eltérésre nincs lehetőség, a KSZ semmis rendelkezésén alapuló illetményre nincs alanyi jog.

A bíróság utalt arra is, hogy a felperes a bérminimumot megkapta, őt kár nem érte, továbbá a felperes nem minősítésre figyelemmel kapott munkáltatói döntésen alapuló illetményt.

A Szekszárdi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a keresetnek teljes egészében helyt adott.

Az ítélet jogi indokolásában a Kúria Mfv.II.10.043/2016/6. számú, korábban más felek közötti perben hozott, keresetnek helyt adó ítéletére hivatkozott, és az alábbi álláspontra helyezkedett:

- a munkáltatói döntésen alapuló illetmény változását érintően a munkáltatót tájékoztatási kötelezettség terheli;
- a munkáltatónak joga van csökkenteni, megvonni a munkáltatói illetményrészt, ha nem csökkenti a korábban elért illetményt;
- ha az illetmény összege utóbb helyesen kerül megállapításra, a közalkalmazottat olyan helyzetbe kell hozni, hogy mintha az illetményét helyesen állapították volna meg;
- a kereset összecszerülésében helyes.

A Kúria az Mfv.II.10.221/2017/4. számú ítélettel a másodfokú ítéletet hatályában fenntartotta.

A Kúria megállapította, hogy a Szekszárdi Törvényszék ítélete nem tartalmaz konkrét jogszabályhely-megjelöléseket, ezért a bíróság eljárási szabályt sértett, de annak az ügy érdemi elbírálására nem volt kihatása. A jogerős ítélet ugyanis tartalmazza az eltérő jogi érvelést az elsőfokú bíróság által megjelölt jogszabályhelyek körében.

Az ügy érdemét tekintve megállapította, hogy a Kúria következetes gyakorlata szerint a munkáltatói döntésen alapuló illetmény csökkenthető, átcsoportosítható, elvonható, de álláspontja szerint az indítványozó nem biztosította a felperesnek a szükséges illetményt, mert nem hozott határozatot a munkáltatói illetmény változásáról.

Rögzítette azt is, hogy az illetmény fogalma nem szabályozza külön a garantált illetményt és a munkáltató illetményt, ezért azokat az illetmény fogalma együttesen tartalmazza.

A Kúria szerint az Mt. 46. § (1) bekezdés b) pontja, valamint (4) bekezdése szerint a munkáltató köteles tájékoztatni a munkavállalót az alaphéren túli juttatásokról, valamint azok változásáról.

A Kúria a KSZ-szel kapcsolatban rögzítette, hogy a jogerős ítélet nem a KSZ alapján tartotta megalapozottnak a felperesi igényt, hanem a Kúria Mfv.II.10.043/2016/7. számú határozatára utalással.

A panasz 4. pontjában kifejtettek szerint a Szekszárdi Törvényszék és a Kúria megsértette az indítványozó több, Alaptörvényben biztosított alapjogát is.

4. Indokolás arra nézve, hogy a bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével:

4.1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése – az indokolt bírói döntéshez való jog

A) Jogi háttér

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése: Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az Alkotmánybíróság a **7/2013. (III. 1.) AB határozatban** foglalta össze korábbi gyakorlatát a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog tartalmával kapcsolatban. Eszerint a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy **a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon** [AB határozat 34. pont]. Az indokolt bírói döntéshez való jog a tisztességes eljárás részeként jelenik meg [AB határozat 28. pont].

Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerének értelmezéséhez támaszkodott az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezményre is (a továbbiakban: Egyezmény) [AB határozat 29. pont]. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) az indokolt bírói döntéshez való jogot az Egyezmény 6. Cikkében foglalt tisztességes tárgyaláshoz való jog részének tekinti. E jog pontos tartalmának meghatározása körében a Bíróság kiindulópontja az, hogy a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, és erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, a bírói döntések tekintélyét. A Bíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be. A döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossággal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot. A Bíróság álláspontja szerint nem felel meg az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben. A Bíróság az indokolási kötelezettség teljesítésének vizsgálatakor figyelemmel van arra is, hogy az indokolás hiánya vagy fogyatékosága valamely fél írásban megfogalmazott, világosan és pontosan körülírt kérdését érinti-e [AB határozat 31. pont].

A Bíróság gyakorlatát figyelembe véve az indokolt bírói döntéshez fűződő jog hazánkban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik [AB határozat 33. pont]. Az indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges

számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti [AB határozat 34. pont].

A Pp. 221. § (1) bekezdése: Az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik.

Ez a Kúria joggyakorlatát figyelembe véve azt jelenti, hogy a jogi indokolás során hivatkozni kell azokra az anyagi és eljárásjogi jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. **Ha a bíróság nem jelöli meg azokat a jogszabályokat, amelyekre a döntése alapul, a bírósági határozat indokolása hiányos** [BH1979. 72. II.], **illetve ha nem a konkrét ügyre vonatkozóan tartalmazza a jogi indokolást, úgy érdemi felülvizsgálatra alkalmatlan** [KGD2014. 159.]. A bíróság határozata nem alapulhat kizárólag az Alaptörvényen, anyagi jogszabályok alkalmazása nélkül [KGD2015. 100.]. A jogi indokolás kiterjed az alkalmazott jogszabály, jogszabályhely megjelölésén túl azok pontos idézésére, valamint annak szükség szerinti értelmezésére is. **Lényeges eljárási szabálysértésnek minősül, ha a bíróság ítélete nem tartalmazza a jogi indokolást,** vagy nem indokolja meg, hogy a bizonyítékokat miként mérlegelte. **Az ilyen ítélet felülbírálatra alkalmatlan, azt hatályon kívül kell helyezni** [BDT2007. 1636., BDT2007. 1595.].

B) Az alapszabályok mibenléte

A másodfokú bíróság az ítélet jogi indokolása során az alábbiak szerint nem a jogszabályoknak és a kialakult joggyakorlatnak megfelelően járt el:

- nem jelölte meg azokat a jogszabályi rendelkezéseket, amelyeken az ítélete alapul;
- a Kúria egyedi ügyben hozott, Mfv.II.10.043/2016/7. számú ítéletére hivatkozott, és azt „precedensértékűnek” tekintve, az abban szereplő indokolás néhány elemének átvételével indokolta saját ítéletét;
- nem az előtte lévő konkrét ügyre vonatkozó, a peres felek jogszabályi hivatkozásait értékelő jogi indokolás szerepel az ítéletben;
- annak ellenére, hogy felülbíráta a munkaügyi bíróság jogi álláspontját, nem indokolta meg, miért nem találja megalapozottnak a munkaügyi bíróság panaszbeadvány 3.3. pontban részletezett következtetéseit;
- nem értékelte az alperes több beadványban [17000/123/26-4/2015.Pp.számú nyilatkozat, 17000/123/26-6/2015.Pp. számú nyilatkozat, 17000/123/26-12/2015.Pp. számú fellebbezési ellenkérelem] is kifejtett jogi érvelését, az ítélet nem bírálta el teljeskörűen az alperesi hivatkozásokat;
- nem foglalt állást a törvényszék a KSZ semmisségét illetően, holott arra az alperes kezdettől fogva hivatkozott, és az elsőfokú ítélet is részletes indoklást tartalmazott e körben, a Kúria hivatkozott ítéletéből pedig az derül ki, hogy abban a felülvizsgálati eljárásban a Kúria a KSZ érvényessége tárgyában felülvizsgálati kérelem hiányában nem is foglalt állást [Kúria ítélet 44. pont];

A Kúria a jogerős ítélet eljárásjogi hiányosságának értékelése és saját ítéletének indokolása során az alábbiak szerint nem a jogszabályoknak és a kialakult joggyakorlatnak megfelelően járt el:

- azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet valóban nem tartalmaz konkrét jogszabályhely-megjelöléseket, de ennek a hiányosságnak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt, mert a jogerős ítélet tartalmazza az eltérő jogi érvelést az elsőfokú bíróság által megjelölt jogszabályhelyek körében, kiegészítve azokat a Kúria

Mfv.II.10.043/2016/7. számú döntésében meghatározottakkal, ezért nem helyezte hatályon kívül az ítéletet;

- nem értékelte az alperes több beadványban [nyilatkozatok, fellebbezési ellenkérelem] is kifejtett jogi érvelését, az ítélet nem bírálta el teljeskörűen az alperesi hivatkozásokat.

Az indítványozó szerint az alábbiakra tekintettel sérült az indokolt bírói döntéshez való alapjoga:

A bíróságok az ítélezésük során a jogszabályi rendelkezéseket értelmezve dönthetik el az előttük folyó jogvitát, mivel a magyar ítékezés nem a precedensjogon, hanem a jogszabályokon alapul. Egyedi ügyben hozott ítéletre mint precedens jellegű döntésre hivatkozás más, megfelelő jogi indokolás nélkül, sérti a Pp. rendelkezéseit.

A jogerős ítélet az indítványozó szerint lényegében egy „per kivonatból” áll, a bíróság röviden ismerteti, a peres felek álláspontját, az elsőfokú döntés tartalmát, a fellebbezési eljárás során tett nyilatkozatokat. A peres eljárás során felmerült álláspontok pertörténeti jellegű ismertetése, azok tartalmának leírása nem tekinthető az indokolási köteleesség teljesítésének, mert nem foglal állást a felek jogi álláspontjának elfogadásáról vagy elvetéséről, illetve ezek okairól.

A Kúria ítélet azon megállapítása, hogy a jogerős ítélet tartalmazza az eltérő jogi érvelést az elsőfokú bíróság által megjelölt jogszabályhelyek körében, kiegészítve azokat a Kúria Mfv.II.10.043/2016/7. számú döntésében meghatározottakkal nem felel meg a valóságnak, mert eltérő jogi érvelés nincs, a Kúria döntésében meghatározott néhány megállapítás pedig nem kiegészítésként szolgál, hanem az ítélet rövid jogi indokolásaként szolgál.

Az sem felel meg a valóságnak, hogy a jogerős ítélet a jogszabályi rendelkezések alapján tartotta megalapozottnak a felperesi igényt, nem a KSZ alapján. A jogerős ítélet nem tartalmaz ugyanis ilyen megállapítást.

Álláspontunk szerint egyébként a jogerős ítélet hiányos indokolásának Kúria általi kitöltése sem minősül jogszerűnek, mert nem utóbb, egy felsőbb bíróságnak kell meghatározni, hogy a korábban lefolytatott bírósági eljárás során egy másik bíróság hogyan értékelte a felek hivatkozásait, a vonatkozó jogszabályokat. Ez ugyanis sérti az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésében rögzített bírói függetlenség elvét, melynek értelmében a bírák a döntésüket a jogszabályokat szabadon mérlegelve hozzák meg.

A Kúria az ítéletében azt állapította meg, hogy a másodfokú bíróság eljárási szabálysértésének az ügy érdemi elbírálására nem volt kihatása.

Az indítványozó álláspontja szerint az ügy érdemi elbírálására kihatása volt az indokolási kötelezettség elmulasztásának, hiszen a jogerős ítélet teljes egészében ellentétes az elsőfokú ítélettel, továbbá az indítványozó pereszes alperesnek a jogerős döntés ellen rendkívüli jogorvoslat állt rendelkezésére.

Az indokolási kötelezettség elmulasztása a Pp. szerint is hatályon kívül helyezésre okot adó lényeges eljárási szabálysértésnek minősül, és sérti az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikke (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljáráshoz való jogát, és az ebből származó indokolt bírói döntéshez való alapjogát.

4.2. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése – a jogorvoslathoz való jog

A) Jogi háttér

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése: Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

A 7/2013. (III. 1.) AB határozat rögzíti, hogy az Egyezmény jogvédelmi rendszerében a bírói döntéseknek a tisztességes eljárás által megkövetelt **indokolása iránti igény szoros összefüggésben áll a jogorvoslathoz fűződő joggal**, ugyanis e jog hatékony gyakorlására kizárólag a bíróság döntését alátámasztó indokok ismeretében nyílik valódi lehetőség [AB határozat 32. pont].

A Pp. 270. § (2) bekezdése: A jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés felülvizsgálatát a Kúriától – jogszabálysértésre hivatkozással – a fél, a beavatkozó, valamint a rendelkezés reá vonatkozó része ellen az kérheti, akire a határozat rendelkezést tartalmaz.

A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK vélemény: a rendkívüli jogorvoslati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása. Az előbbivel szemben az a követelmény érvényesül, hogy **a fél a felülvizsgálati kérelmében pontosan jelölje meg azt a jogforrást és azon belül azt a konkrét jogszabályhelyet, amelynek a megsértésére hivatkozik.** A jogszabálysértés körülírása és **a megsértett jogszabályhely** megjelölése tekintetében a Kúria a felülvizsgálati kérelemmel szemben – a Pp. 272. § (2) bekezdésével összhangban – szigorú követelményt érvényesít: azok **esetleges hiánya, vagy fogyatékossága a felülvizsgálati kérelem hivatalból történő elutasítását eredményezi.**

B) Az alapjogsértés mibenléte

A törvényszék ítéletének jogi indokolása nem tartalmazza a döntés alapjául szolgáló konkrét jogszabályhelyek megjelölését, a bíróság az indokolási kötelezettség körében nem értékelte maradéktalanul az alperesi jogi érveket, így az alperes nem tudta teljes bizonyossággal megjelölni, hogy felülvizsgálati kérelmét mely jogszabályhelyek megsértésére alapítja, és nem feltétlenül tudta az általa valószínűnek megjelölt jogszabálysértésre hivatkozást kellően megindokolni, a törvényszék téves jogi álláspontját megcáfolni.

Ha az alperes tisztában lett volna azzal, hogy pontosan mi a törvényszék álláspontja, benyújthatott volna egy más tartalmú felülvizsgálati kérelmet is, illetve saját álláspontjának alátámasztására, a jogsértés igazolására felhozhatott volna olyan érveket is, amelyek folytán más eredménnyel zárulhat a felülvizsgálati eljárás.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet befogadta, és érdemben elbírált, ezért az indítványozó nem állítja, hogy megfosztották a jogorvoslathoz való jogától, ugyanakkor azt mindenképpen csorbították, mert a jogorvoslati jog hatékony gyakorlásának előfeltétele, hogy a jogosultja tisztában legyen azzal, pontosan milyen tartalmú döntés ellen kíván élni ezzel a jogával.

A Kúria hiányzó indokolása is csorbította a hatékonyságot, mert a hatékonyság azt is jelenti, hogy a jogorvoslat során értékeli a fél korábban már kifejtett, de az alsóbb fokú bíróság által

nem értékelt álláspontját, és szükség esetén új eljárásra, új határozat meghozatalára kötelezik az alsóbb fokú bíróságot.

Az indítványozó a Pp. 270. § (2) bekezdése alapján jogszabálysértésre hivatkozással felülvizsgálati kérelmet nyújthatott be Kúriához. Az érdemi vizsgálatra alkalmas felülvizsgálati kérelemmel szemben azt a követelményt támasztja a Kúria, hogy benne legyen a konkrét jogszabályi hivatkozás. Ez az alapul szolgáló peres eljárásban nem valósult meg.

A jogorvoslati jog csak akkor töltheti be a szerepét, ha az hatékonyan gyakorolható, ennek feltétele pedig az, hogy a jog alanya megfelelő tájékoztatást kapjon a döntés indokairól. Az indokolási kötelezettség teljesítése tehát szorosan összefügg a jogorvoslathoz való joggal, annak garanciájaként határozható meg.

Az indítványozó szerint, ha a jogerős ítélet nem tartalmazza az ítélet indokolásában kötelezően feltüntetendő alkalmazott jogszabályhelyeket – miként ezt a konkrét ügyben a Kúria meg is állapította – elzárja a peres felet attól, hogy megfelelő tartalmú felülvizsgálati kérelmet terjeszthessen elő. A bíróság által alkalmazott jogszabályhelyek megnevezésének hiányában ugyanis nem jelölhető meg, hogy milyen jogszabályhelyeket sértett meg az ítélethozatal során a bíróság.

Ha a konkrét ügyben a Szekszárdi Törvényszék eleget tett volna az indokolási kötelezettségének, az indítványozónak lehetősége lett volna olyan tartalmú felülvizsgálati kérelmet előterjeszteni, amely rá nézve kedvező, vagy legalábbis kedvezőbb ítéletet eredményezhetett volna. A Kúriának lett volna lehetősége az indítványozó jogorvoslati jogának csorbitásából eredő jogszabálysértést azzal, hogy az eljárási szabálysértés miatt új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja a törvényszéket, hogy az új eljárásban egy jogszabályi követelményeknek megfelelően indokolt ítélet születhessen. A Kúria azonban ennek a kötelezettségének nem tett eleget, és felülbírálatra alkalmasnak ítélte az általa sem vitatottan indokolási hiányosságokban szenvedő döntést.

Mind a Szekszárdi Törvényszék, mind a Kúria megsértették tehát az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogát.

4.3. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése – a meghallgatáshoz, kérelem elbírálásához való jog

A) Jogi háttér

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése: Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban kitér arra is, hogy szoros összefüggés mutatkozik az indokolási kötelezettség teljesítése, és a tisztességes eljáráshoz fűződő jogból fakadó azon alkotmányos igény között, hogy az eljárásban szereplő fél meghallgatást nyerhessen, azaz kérelmét a bíróság megvizsgálja. Ennek oka az, hogy kizárólag a kellő alapossággal indokolt bírói határozatból tűnhet ki, hogy az ügyet eldöntő bíróság ténylegesen figyelembe vette-e a felek által előterjesztett bizonyítékokat és érveket [AB határozat 32. pont].

A Pp. 2. § (1) bekezdése: A bíróságnak az a feladata, hogy – összhangban az 1. §-ban foglaltakkal – a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse.

A Pp. 213. § (1) bekezdése: Az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre.

Az igények, a kérelem teljes körű elbírálásának kötelezettsége értelemszerűen vonatkozik az alperes által előterjesztett igényekre, kérelmekre is.

B) Az alapjogsértés mibenléte

A törvényszék és a Kúria nem vizsgálta az indítványozó alábbi, per érdemét érintő legfontosabb jogszabályi hivatkozásait, illetve az ezen jogszabályhelyek szövegeinek összevetéséből levonható következtetéseket:

- Kjt. 2. §, 13. §, 21. § (3) bekezdése, 85/A. § 1) és m) pontja;
- Mt. 46. § (1) bekezdés b) pontja, 46. § (4) bekezdése;
- minimálbérrel rendelkező kormányrendeletek 3. §
- BM rendelet 1. § (2) bekezdés a)-b) pont;

Az indítványozó az ezeken a jogszabályhelyeken nyugvó álláspontját már az elsőfokú eljárásban is kifejtette.

A jogerős ítélet és a Kúria ítélete a konkrét ügyben nem foglalkozott az alperes KSZ semmisségére vonatkozó álláspontjával, holott az indítványozónak a semmisség megállapítására vonatkozóan volt indítványa, és az elsőfokú ítélet ebben a körben részletes döntést tartalmazott. A Kúria csak annyit állapított meg, hogy a jogerős ítélet nem a KSZ alapján tartotta megalapozottnak az igényt. A jogerős ítélet a KSZ-t érintően hivatkozást nem tartalmazott, a Kúria pedig indokolásában nem tért ki az indítványozó KSZ semmisségét érintő álláspontjának értékelésére.

A Kúria korábban az Mfv.II.10.460/2015/10. számú ítéletben a kollektív szerződési rendelkezést arra tekintettel nyilvánította semmisnek, hogy az a Kjt. 2. § (2) bekezdésében meghatározott tilalomba ütközik. Ítélete indokolásában megállapította, hogy a Kjt. 13. §-a szerint a közalkalmazotti jogviszony tekintetében az Mt. 277. § (1)-(2) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy kollektív szerződés a Kjt., illetve a Kjt. felhatalmazása alapján kiadott rendeletek előírásaitól akkor térhet el, ha az eltérésre ezek a jogszabályok felhatalmazást adnak. Az adott esetben a kollektív szerződés tartalmára vonatkozó, ilyen eltérést [vagyis a Kjt. 66. § (7)-(8) bekezdésben megfogalmazott feltételek figyelmen kívül hagyásával történő illetményemelés] engedő rendelkezés nem volt.

Az indítványozó a saját KSZ-ének semmisségére pontosan ugyanezen indokokkal hivatkozott, és az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása is ezt az érvelést tartalmazza.

A Kúria jelen panasszal támadott ítéletének meghozatalakor az Alkotmánybíróság már hozott határozatot a kollektív szerződés semmisségét érintően, mégpedig pont a Kúria Mfv.II.10.460/2015/10. számú ítéletével összefüggésben.

A 3021/2017. (II. 17.) AB határozat megállapította, hogy a szerződési szabadság értelemszerűen a kollektív szerződés esetében sem korlátlan, maga a Kjt. 2. § (2) bekezdése mondja ki, hogy kollektív szerződés nem lehet jogszabállyal ellentétes; az a rendelkezés, amely e tilalomba ütközik, semmis. Ezt egészíti ki a Kjt. 13. §-a, mely szerint a közalkalmazotti jogviszony tekintetében az Mt. – kollektív szerződés tartalmára vonatkozó – 277. § (1) és (2) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy kollektív szerződés a Kjt., illetve a Kjt. felhatalmazása alapján kiadott rendeletek előírásaitól akkor térhet el, ha az eltérésre ezek a jogszabályok felhatalmazást adnak. Az adott esetben ilyen eltérést engedő rendelkezés nem volt, sőt, a Kjt. 66. §-a a magasabb összegű illetmény megállapítását csak szűk körben – két esetben – teszi lehetővé. Ennek megfelelően a Kúria nem állapíthatott meg mást, mint az adott rendelkezés semmisségét.

A Kúria tehát mind a saját, mind Alkotmánybíróság jogértelmezésétől eltérő álláspontra helyezkedett, amikor a semmisség megállapítására irányuló indítványozói kérelem elbírálását mellőzte, megsértve ezzel az indítványozó kérelem elbírálásához fűződő alapjogát.

A Kúria nem tért indokolásában az indítványozó legfontosabb jogértelmezési kérdésről alkotott alábbi álláspontja elutasításának indokára sem:

A per tárgyát képező kérdésben jelenleg irányadó joggyakorlat a Kúria Mfv.II.10.043/2016/7. számú döntésén mint „anyaitéleten” alapul, mely azonban ellentétes a döntésben alkalmazandónak tekintett és kifejezetten hivatkozott Mfv.II.10.460/2015/10. számú elvi határozattal, a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel, továbbá önellentmondásos a benne kifejtett jogi érvelés.

A Kúria az Mfv.II.10.043/2016/7. számú ítéletben és az azt követően hozott ítéletekben – utalva a Mfv.II.10.460/2015/10. számú elvi határozatára – rögzítette azt a jogelvet, miszerint az illetmény fogalma nem szabályozza külön a garantált illetményt és a munkáltatói többletet, ezért azokat az illetmény fogalma – mintegy alapbérként – együttesen tartalmazza.

Ezen jogelv rögzítését követően a Kúria hivatkozott az Mt. 46. § (1) bekezdés b) pontjára, mely szerint a [...] írásban tájékoztatja a munkavállalót az alapbérén túli munkabéréről és egyéb juttatásokról, valamint az Mt. 46. § (4) bekezdésére, mely arról rendelkezik, hogy az (1) bekezdésben meghatározottak változásáról a munkavállalót [...] írásban tájékoztatni kell. A jogszabályi rendelkezés felhívását követően a Kúria megállapította, hogy az alperesi munkáltató ezt a tájékoztatási kötelezettségét elmulasztotta.

Az Mt. 46. §-a nyelvtani értelmezéséből megállapítható, hogy a munkáltatót a tájékoztatási kötelezettség az alapbérén túli munkabér, juttatás vonatkozásában terheli. Alapbérén a Kjt. 85/A. § m) pontja, és a minimálbért meghatározó kormányrendeletek 3. §-a értelmében az illetményt kell érteni, vagyis az Mt. 46. §-ában foglalt tájékoztatási kötelezettség az alapbér = illetmény tételből kiindulva az illetményen túli bérelemekre terjed ki. Az Mfv.II.10.460/2015/10. számú elvi határozatban kifejtett jogelv szerint az illetmény (alapbér) = bértábla szerinti illetmény + munkáltatói döntésen alapuló illetmény.

Ezen két képletből kiindulva megállapítható, hogy az Mt. 46. § szerinti tájékoztatási kötelezettség nem vonatkoztatható a munkáltatói döntésen alapuló illetményelemre, mely nem önálló munkajogi kategória, hanem az illetmény szerves része.

A Kúria tehát mind a jogszabályi rendelkezésekkel, mind a saját maga által ugyanazon ügyre is irányadónak tekintett jogelvvvel ellentétesen állapította meg, hogy az alperes nem tett eleget az Mt. 46. § szerinti tájékoztatási kötelezettségének, ilyen tájékoztatási kötelezettség ugyanis a munkáltatói döntésen alapuló illetmény vonatkozásában nem is terhelte.

Az indítványozó az Mt. 46. §-ának alkalmazhatatlanságát az egész eljárás folyamán hangsúlyozta, indokait többször kifejtette, a Kúria ennek ellenére sem tért ki ennek az álláspontnak az elutasítására az indokolásában, vagyis e vonatkozásban is sérült az indítványozó kérelem elbírálásához, valamint az indokolt bírói döntéshez való joga.

Az indokolt bírói döntéshez való jog megsértésével kapcsolatban kifejtettekéből megállapítható, hogy a másodfokú bíróság és a Kúria úgy adott helyt a keresetnek, hogy nem vizsgálta teljes körűen és megfelelően az alperesi hivatkozásokat. Ezt a vizsgálatot nem pótolhatja pusztán az, hogy a Kúria egy más peres felek között, más hivatkozások mellett milyen döntést hozott. A Kúria „anyaítéletében” foglaltakból egyébként az állapítható meg, hogy, hogy az indítványozó sokkal több hivatkozási alapot nevezett meg a per során, és a felülvizsgálati kérelme is sokkal kiterjedtebb volt, mint az irányadó ítélet peres eljárásában résztvevőké.

A kérelem teljes körű elbírálása, a jogorvoslathoz való jog, valamint az indokolt bírói döntéshez való jog megsértése körében hivatkozunk a Kúria Kfv.V.35.362/2013/8. számú határozatára. Ebben a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletéből annak hiányos indokolása okán nem állapítható meg, hogy a valamennyi kérelméről rendelkezett-e, hogy milyen jogszabályok alapján mi a kialakított jogi álláspontja, a döntés teljes körűsége nem állapítható meg. A jogerős ítélet indokolásából a Pp. 221. § (1) bekezdése alapján tételesen és félre nem érthetően megállapíthatónak kellett volna lennie, hogy mely alperesi hivatkozások miért nem megalapozottak. Sérül a fél Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való joga is azzal, hogy az ítéletből nem ismert, illetve nem állapítható meg az előterjesztett igények, hivatkozások minden részére vonatkozó döntés.

Tekintettel arra, hogy a Szekszárdi Törvényszék nem tett eleget az indokolási kötelezettségének és nem bírálta el teljeskörűen az alperesi indítványozó jogi érveléseit, kérelmeit, a Kúria pedig ezt a lényeges eljárási szabálysértést nem orvosolta, az eljárás bíróságok megsértették az indítványozó kérelem elbírálásához fűződő jogával összefüggésben az indokolt bírói döntéshez és a jogorvoslathoz való jogát is, miként azt a panaszbeadvány 4.1.-4.2. pontjában már részletesen kifejtettük.

4.4. Az Alaptörvény 28. cikke – a jogalkalmazási, jogértelmezési alapelv sérelme

A) Jogi háttér

Az Alaptörvény 28. cikke: A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

B) Az alapjogsérelemhez vezető alapelvsértés mibenléte

Álláspontunk szerint az Mt. 46. §-ában foglaltakból – a jogszabályszöveg egyszerű nyelvtani értelmezése alapján – épp az következik, hogy az indítványozót a perbeli estben nem terhelte

tájékoztatási kötelezettség, így a felperesek keresete nem lehet megalapozott. A Kúria azonban ezzel ellentétes következtetésre jutott, ami így nem felel meg a jogszabály-értelmezés alkotmányos követelményének.

A peres felek közötti vita a Kjt. 66. § (9) bekezdéséből ered, mely szerint a közalkalmazottat garantált illetményként legalább a kötelező legkisebb munkabérnek, középfokú vagy magasabb iskolai végzettséget, illetve középfokú vagy magasabb szakképzettséget igénylő munkakör betöltése esetén a garantált bérminimumnak megfelelő összeg illeti meg.

Ezt a módosítást az egyes törvényeknek a távolléti díj számításával és a közpénzek szabályozásával összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CIII. törvény iktatta be. A módosító törvény indokolása szerint a Kjt. 66. §-ának kiegészítésével a törvény egyértelművé teszi, hogy a közalkalmazottat megillető garantált illetmény nem lehet kevesebb a kötelező legkisebb munkabérnél, illetve a garantált bérminimumnál. Ez azt jelenti, hogy mivel a közalkalmazotti bértábla jelentős részében az illetmény nem éri el a garantált bérminimumot, a jövőben azt a közalkalmazottnak is biztosítani kell.

A jogalkotói cél tehát az volt, hogy a közalkalmazotti illetmény ne lehessen kevesebb a minden dolgozónak járó minimálbérnél/garantált bérminimumnál. Az indítványozó szerint ez a 66. § (9) bekezdésének Alaptörvény 28. cikke szerinti helyes, józan észnek, közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgáló értelmezése.

Az indítványozónál dolgozó közalkalmazottak bére a garantált bérminimumot minden esetben elérte, a törvényi rendelkezés és a jogalkotó célja tehát megvalósult, a dolgozót hátrány, kár nem érte.

A Kjt. 66. § (7) bekezdése akként rendelkezik, hogy garantált illetményen a 66. § (1)-(5) bekezdésében meghatározott illetményt kell érteni. A Kjt. egységes illetményfogalmat használ, nem szabályozza külön elemként a besorolási illetményt (garantált illetményt) és a munkáltatói többletilletményt, ebből következően ezeket az illetmény fogalma együttesen tartalmazza. A garantált illetmény és a munkáltatói döntésen alapuló illetmény tehát a jogi szabályozás szerint nem minősül külön illetményelemnek, hanem az illetmény fogalmába tartozik, ezért azokat a törvényszék és a Kúria a garantált bérminimum tekintetében nem kezelhette külön.

Az eljáró bíróságok alaptörvény-ellenes jogértelmezés következménye az lett, hogy azon dolgozók esetében, akiknél elmaradt a jogszabály szerint egyébként nem is szükséges értesítés, béremelést hajtott végre azzal, hogy elmaradt illetményt állapított meg nekik a 2013. évre, majd az utána következő években az illetményét ehhez a 2013. évi új illetményhez kellett igazítani. Ezáltal diszkriminált, a béremelésből kizárt minden olyan dolgozót, akit az értesítés hiánya nem érintett, illetve azokat is, akiknek az illetménye a garantált bérminimumot elérte. Tették ezt **az eljáró bíróságok úgy, hogy nem vették figyelembe az indítványozó által kifejtett jogi álláspontot, nem bírálták el teljes körűen hivatkozásait, érveit, és nem tettek eleget jogi indokolási kötelezettségüknek.**

Az indítványozónak az eljáró bíróságok döntése folytán olyan magatartás elmulasztása miatt kell elmaradt illetményt fizetnie a dolgozójának, amely magatartást jogszabály nem írja elő, és amelyre a jogszabályok értelmezése során sem lehet következtetni. Sőt a jogszabály kifejezetten a törvényszék és a Kúria jogértelmezésével ellentétes rendelkezést tartalmaz,

amikor a tájékoztatási kötelezettséget az alapilletményen (bértábla szerinti illetmény + munkáltatói döntésen alapuló illetmény) túli illetményelemek vonatkozásában írja elő.

A törvényszék és a Kúria tehát az Mt. 46. §-ának egyszerű nyelvtani értelmezéssel megállapítható szövegével ellentétes, vagyis *contra legem* döntést hozott, továbbá az indítványozó Mt. 46. §-ának alkalmazhatatlanságára vonatkozó, részletesen kifejtett jogi érvelése elutasításának indokát a jogi indokolásban nem fejtette ki.

A 20/2017. (VII. 18.) AB határozat rögzíti, hogy a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével.

Az indítványozó szerint az eljáró bíróságoknak az Alaptörvény 28. cikkében meghatározott jogértelmezési elvet is figyelembe véve, nem lehetett volna irányadónak tekinteni a perbeli esetre az Mt. 46. §-át.

Ha pedig a bíróságok álláspontja szerint ez mégis alkalmazandó, akkor a jogi indokolásban ki kellett volna térni arra, hogy ennek mi az oka, illetve miért nem tartja megalapozottnak az indítványozó alkalmazhatatlanságra vonatkozó érvelését.

A törvényszék és a Kúria tehát az adott tényállásra nyilvánvalóan nem vonatkozó jogszabályi rendelkezést alkalmazott, a jogalkalmazás során nem vette figyelembe az Alaptörvény 28. cikkét sem, az alkalmazás indokairól, az indítványozó jogi érvelésének elutasításáról azonban nem adott számot határozatában, ezért a *contra legem* jogalkalmazás sértette az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz, az indokolt bírósági döntéshez való jogát.

4.5. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése – a jogbiztonság alapelvének sérelme

A) Jogi háttér

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése: Magyarország független, demokratikus jogállam.

A jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket. [56/1991. (XI. 8.) AB határozat] Az Alkotmánybíróság a jogállamiságból vezette le a jogbiztonság alkotmányos elvét, mely kifejezi azt az „alapelvet”, hogy elsődlegesen a jogban, tartalmában és stabilitásában lehet bízni [BALOGH Zsolt – MAROSI Ildikó: Vonzások és taszítások bíróságok között; Gondolatok az alkotmányjogi panaszról. Alkotmánybírósági Szemle 2012/1. 79.]. A jogbiztonság az államtól és elsősorban a jogalkotótól azt várja el, hogy a jog egésze, egyes részterületei, és egyes szabályai is világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak legyenek. [11/1992. (III. 5.) AB határozat] **A jogállamiság fogalmától elválaszthatatlanok az eljárási garanciák, hiszen azok a jogállamiság, illetve a jogbiztonság elvéből fakadnak.**

B) Az alapjogsérelemhez vezető alapelsértés mibenléte

Álláspontunk szerint a Kúria közalkalmazottak illetményével kapcsolatos, az indítványozót érintő ítélezése nem a bíróságok kiszámítható működését segíti elő. A KSZ semmisségével kapcsolatban a Kúria ugyanis nem egységes elvek szerint hozott döntést:

Ügyszám	Határozat kelte	Eljáró tanács tagjai	KSZ rendelkezése semmis, a jogerős ítélet alapján megítélt összeget leszállítva
Mfv.II.10.141/2017/5.	2017. 06. 07.	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	nem

A táblázatból kiolvasható, hogy ugyanazon a napokon, ugyanazon tanács (de legalábbis ugyanazon tanácselnök és előadó bíró) különböző döntéseket hozott úgy, hogy az indítványozó alperes minden esetben már az elsőfokú eljárásban hivatkozott a KSZ semmisségére, és azt az elsőfokú ítélet is megállapította. **Ez az indokolatlan eltérés nyilvánvalóan nem szolgálhatja a jogbiztonság alkotmányos követelményének teljesülését, tehát súlyosan sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését.**

Nem felel meg ez a fajta indokolatlanul különböző és kiszámíthatatlan, ítélezés az Alaptörvény 28. cikkében meghatározott értelmezési alapelvnek sem, nyilvánvalóan sérti az indítványozó indokolt bírói döntéshez való jogát is, hiszen megállapíthatatlan, hogy miben rejlik a különbség a kétféle ítélezési gyakorlat között.

4.6. Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése – megkülönböztetés tilalma

A) Jogi háttér

Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése: Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról 2003. évi CXXV. törvény 8. § t) pontja: Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.

B) A tilalom megsértése

A Kúria a panasszal támadott határozaton kívül több döntést is hozott az indítványozó és közalkalmazottai között folyamatban volt perben. Ezek a döntések azonban nincsenek egymással összhangban, mert míg a panasszal érintett ítélet felperese és további 4 fő esetében a KSZ alapján járó illetményt is jogosnak tekintette a Kúria, 3 felperes esetében azt állapította meg, hogy a KSZ alapján járó illetményre a KSZ semmissége miatt nincs jogosultsága a dolgozónak, így a marasztalás összegét leszállította. A felperesek igénye minden esetben ugyanaz volt, az indítványozó nyilatkozatai, beleértve a felülvizsgálati kérelmet is, ugyanolyan tartalommal készültek el, a KSZ semmisségére minden esetben hivatkozott. Az elsőfokú pedig bíróság minden esetben megállapította a KSZ semmisségét, a másodfokú bíróság pedig a Kúria ítéletére alapozta döntését. A különbség pusztán a felperesek összecsúszó igénye között volt, mely a felperesek eltérő besorolásából adódik.

Érthetetlen, hogy milyen alapon különbözteti meg a Kúria az egyes felpereseket a KSZ alapján járó illetmény tekintetében, ennek ugyanis semmilyen jogszabályi, jogértelmezési indoka nem lehet, a Kúria ítélete az Alaptörvény XV. cikkének (2) bekezdésében rögzített megkülönböztetés tilalmába ütközik.

Az eljáró bíróságok ezen túlmenően a döntésükkel diszkrimináltak, a béremelésből kizártak minden olyan dolgozót, akit az értesítés hiánya nem érintett, mert a bértábla szerinti illetményük az adott évre meghatározott garantált bérminimumot elérte, tehát esetükben átcsoportosításra nem volt szükség.

Az indítványozót azért érinti a diszkrimináció tilalmának megsértése, mert munkáltatóként ő állapítja meg, fizeti a dolgozók illetményét, és az eljáró bíróságok a döntésükkel az indítványozót hozták olyan helyzetbe, mintha munkáltatóként indokolatlanul adna egyes dolgozónak magasabb fizetést, vagyis indokolatlanul hozna egyeseket előnyösebb helyzetbe másokhoz képest.

Összegzés

A peres eljárás alapjául szolgáló igényekhez hasonló igények az utóbbi években elárasztották a bíróságokat, csak az indítványozó kb. 70 ilyen ügyben érintett, de számtalan per van

folyamatban szerte az országban a rendőrséghez tartozó alperesek ellen. A probléma tehát nagyon széles személyi kört érint, és komoly költségvetési kihatásai is vannak.

A Kúrián önellentmondásos, valamint egymásnak ellentmondó ítéletek születnek, és ezen ítéletek alapján folyik az ítélezés az alsóbb bíróságokon. A peres eljárások megindulása óta eltelt időben a felperesi igények lényegében nem változtak, viszont az alperesi hivatkozások sokkal szélesebb körre terjednek ki, ezzel azonban nem foglalkoznak a bírósági eljárás keretein belül, mert ragaszkodnak a Kúria Mfv.II.10.043/2016/6. számú ítéletében kifejtett hibás jogi állásponthoz.

Az indítványozó szerint a széles társadalmi érintettségre tekintettel, és az ügygel kapcsolatos számtalan alkotmány sértésre tekintettel – ami nemcsak alapjog sérelemben, hanem az alaptörvény egyéb rendelkezéseinek megsértésében is megnyilvánul – az ügy már Alkotmánybírósági felülvizsgálatot tesz indokolttá.

5. Annak bemutatása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva:

Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeket kimerítette, további jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

6. Nyilatkozat arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy kezdeményeztek-e perújítást (jogorvoslat a törvényesség érdekében) az ügyben:

Felülvizsgálati eljárás már nincs folyamatban, perújítást kezdeményezésére nem került sor.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a fentiekben levezetett indokolásra figyelemmel panaszunkat bírálja el, és semmisítse meg a Kúria Mfv.II.10.221/2017/4. számú és a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.038/2016/5. számú alaptörvény-ellenes ítéletét.

Az I/3. alatt csatolt mellékletben nyilatkozunk, hogy nem járulunk hozzá személyes adataink nyilvánosságra hozatalához.

Az Abtv. 54. § (1) bekezdésére figyelemmel az Alkotmánybíróság előtti eljárás illetékmentes.

Kelt: Szekszárd, 2018. január 11.

**Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság
indítványozó képviselőjében:**

**Dozmatiné Dr. Tóth Tímea
kamarai jogtanácsos
KASZ: 36075061**

Mellékletek:

I/1. Meghatalmazás

I/2. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról

I/3. Érintettséget alátámasztó dokumentumok:

- a) 17000/1508-15/2011.ált. számú Kollektív Szerződés
- b) a felperes illetményről rendelkező határozatai
- c) a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.117/2015/18. számú ítélete;
- d) a Szekszárdi Törvényszék 10.Mf.20.038/2016/5. számú ítélete;
- e) a Kúria Mfv.II.10.221/2017/4. számú ítélete;
- f) a felperes keresete
- g) az alperes elsőfokú beadványai
- h) az alperes fellebbezési ellenkérelme
- i) az alperes felülvizsgálati kérelme
- j) a Kúria Mfv.II.10.043/2016/6. számú ítélete;
- k) a Kúria Mfv.II.10.460/2015/10. számú ítélete;
- l) a Kúria Kfv.V.35.362/2013/8. számú határozata;
- m) a Kúria Mfv.II.10.141/2017/5. számú ítélete;
- n) a Kúria Mfv.II.10.102/2017/5. számú ítélete;
- o) a Kúria Mfv.II.10.142/2017/5. számú ítélete;
- p) a Kúria Mfv.II.10.104/2017/5. számú ítélete;
- q) a Kúria Mfv.II.10.140/2017/5. számú ítélete;
- r) a Kúria Mfv.II.10.139/2017/5. számú ítélete;
- s) a Kúria Mfv.II.10.146/2017/5. számú ítélete;
- t) a Kúria Mfv.II.10.143/2017/5. számú ítélete.

Tisztelt

Alkotmánybíróság

Budapest

Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED]

képviseli:

Dozmatiné Dr. Tóth Tímea
kamarai jogtanácsos
KASZ: 36075061

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z
i n d í t v á n y a

a Kúria Mfv.II.10.221/2017/4. számú és
a Szekszárdi Törvényszék
10.Mf.20.038/2016/5. számú

ítélete ellen

a 3.M.117/2015. számú eljárásban